ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 13ης Οκτωβρίου 1977 *

Στην υπόθεση 22/77,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του COUR DU TRAVAIL (δικαστηρίου εργατικών διαφορών) de MONS προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 117 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Fonds national de retraite des ouvriers mineurs, Βρυξέλλες,

και

Giovanni Mura, Boussu (Βέλγιο),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στις οικογένειές τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους Kutscher, πρόεδρο, M. Sørensen και G. Bosco, προέδρους τμήματος, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe και A. Touffait, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. P. Warner
γραμματέας: A. Van Houtte

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 1977, που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Φεβρουαρίου του ιδίου έτους, το COUR DU TRAVAIL (δικαστήριο εργατικών διαφορών) de MONS υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 12 του κανονισμού ΕΟΚ 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητος (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς που αφορά τον υπολογισμό από τον αρμόδιο βελγικό φορέα της συντάξεως λόγω αναπηρίας ιταλού υπηκόου, καθού στην κύρια δίκη, που είχε εργασθεί ως εργάτης ορυχείου πρώτα στη Γαλλία και κατόπιν στο Βέλγιο.

3 Ο εν λόγω εργαζόμενος συγκέντρωνε στο Βέλγιο όλες τις απαιτούμενες από την εθνική νομοθεσία προϋποθέσεις για να αποκτήσει δικαίωμα συντάξεως λόγω αναπηρίας, βάσει του συστήματος που εφαρμόζεται στους εργάτες ορυχείων.

4 Αντιθέτως, για τη γένεση του δικαιώματός του παροχών στη Γαλλία αναγκάστηκε να επικαλεστεί τις διατάξεις του άρθρου 45 του κανονισμού 1408/71, για δε την εξεύρεση του ύψους αυτής της παροχής συνυπολογίστηκαν οι περίοδοι που πράγματι συμπληρώθηκαν στα δύο κράτη μέλη και η γαλλική παροχή επιμερίστηκε αναλογικώς.

5 Ο βελγικός φορέας εφαρμόζοντας τους εθνικούς αντισωρευτικούς κανόνες αφαίρεσε από τη σύνταξη λόγω αναπηρίας το ποσό που αντιστοιχεί στο γαλλικό ποσοστό και ζήτησε από τον ενδιαφερόμενο την επιστροφή του επιπλέον καταβληθέντος.

6 Ο καθού στην κύρια δίκη ισχυρίζεται ότι, κατ' εφαρμογή των εθνικών αντισωρευτικών κανόνων, ο βελγικός φορέας αφαίρεσε όχι το ποσό που αντιστοιχεί

στο γαλλικό ποσοστό [2003,81 γαλλικά φράγκα (FF) ετησίως], αλλά το γαλλικό θεωρητικό ποσό (2603,45 FF).

7 Εναπόκειται στον εθνικό δικαστή να κρίνει το θέμα αυτό για την εφαρμογή των εθνικών αντισωρευτικών κανόνων.

8 Ερωτάται αν το άρθρο 12 του κανονισμού 1408/71, που επιτρέπει τη σώρευση των παροχών, υπερισχύει των εθνικών «αντισωρευτικών» κανόνων στην περίπτωση που οι κοινοτικοί κανόνες ευνοούν το διακινούμενο εργαζόμενο σε σχέση με τον εγκατεστημένο στο οικείο κράτος μέλος εργαζόμενο.

9 Η μομφή ότι οι διακινούμενοι εργαζόμενοι θα ευνοούνταν σε σχέση με τους εργαζομένους που δεν εγκατέλειψαν ποτέ τη χώρα τους δεν μπορεί να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι δεν τίθεται ζήτημα υπάρξεως δυσμενούς διακρίσεως σε περίπτωση νόμιμων καταστάσεων που δεν είναι όμοιες.

10 Οι ενδεχόμενες αποκλίσεις που υφίστανται υπέρ των διακινούμενων εργαζομένων οφείλονται όχι στην ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, αλλά στην έλλειψη κοινού συστήματος κοινωνικής ασφαλίσεως ή στην έλλειψη εναρμονίσεως των υφιστάμενων εθνικών συστημάτων, πράγμα που δεν μπορεί να θεραπεύσει ο απλός συντονισμός που ήδη ισχύει.

11 Το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71 προβλέπει ότι «οι διατάξεις περί μειώσεως, αναστολής ή καταργήσεως, που προβλέπονται από τη νομοθεσία κράτους μέλους σε περίπτωση σωρεύσεως μίας παροχής με άλλες παροχές κοινωνικής ασφαλίσεως ή με άλλα εισοδήματα, εφαρμόζονται εις βάρος του δικαιούχου, ακόμη και αν πρόκειται περί παροχών που εκτήθησαν δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους ή περί εισοδημάτων που εκτήθησαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους. Ο κανών αυτός δεν ισχύει, όταν ο δικαιούχος λαμβάνει παροχές της ίδιας φύσεως για αναπηρία, γήρας, θάνατο (συντάξεις) ή επαγγελματική ασθένεια που καταβάλλονται από τους φορείς δύο ή περισσοτέρων κρατών μελών σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46, 50, 51 ή του άρθρου 60, παράγραφος 1, περίπτωση β».

12 Όπως δέχτηκε ήδη το Δικαστήριο με την απόφασή του της 21ης Οκτωβρίου 1975 (υπόθεση PETRONI, 24/75, RECUEIL 1975, σ. 1149), το άρθρο 46, παράγραφος 3, είναι ασυμβίβαστο με το άρθρο 51 της Συνθήκης, καθόσον επιβάλλει περιορισμό των παροχών που αποκτήθηκαν σε διάφορα κράτη μέλη μέσω μειώσεως του ποσού της παροχής που αποκτήθηκε δυνάμει της εθνικής μόνο νομοθεσίας.

13 Επομένως οι διατάξεις αυτής της παραγράφου δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση, κατά την οποία έχουν ως συνέπεια μείωση της παροχής που αποκτήθηκε μόνο δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους, στην περίπτωση δε αυτή η δεύτερη φράση της παραγράφου 2 του άρθρου 12 δεν έχει εφαρμογή.

14 Εφόσον η δεύτερη αυτή φράση δεν έχει εφαρμογή, εφαρμόζεται η πρώτη φράση με τη συνέπεια ότι οι ρήτρες μειώσεως, αναστολής ή καταργήσεως που προβλέπονται από τη νομοθεσία κράτους μέλους να είναι αντιτάξιμες στο δικαιούχο.

15 Πάντως, από την παράγραφο 1 του άρθρου 46 συνάγεται ότι αν η εφαρμογή μόνο των εθνικών διατάξεων για τη γένεση και τον υπολογισμό του δικαιώματος είναι λιγότερο ευνοϊκή για τον εργαζόμενο από την εφαρμογή των διατάξεων περί συνυπολογισμού και αναλογικού επιμερισμού, πρέπει να εφαρμόζονται οι τελευταίες αυτές διατάξεις.

16 Συνεπώς, στο ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι, εφόσον ο εργαζόμενος λαμβάνει σύνταξη δυνάμει της εθνικής μόνο νομοθεσίας, οι διατάξεις του κανονισμού 1408/71 δεν εμποδίζουν την πλήρη εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στον εργαζόμενο, περιλαμβανομένων των εθνικών αντισωρευτικών κανόνων, εξυπακουομένου ότι, αν η εφαρμογή αυτής της εθνικής νομοθεσίας αποδεικνύεται λιγότερο ευνοϊκή από την εφαρμογή του συστήματος συνυπολογισμού και αναλογικού επιμερισμού, εφαρμόζεται το σύστημα αυτό δυνάμει του άρθρου 46, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε το COUR DU TRAVAIL (δικαστήριο εργατικών διαφορών) de MONS, με απόφαση της 21ης Ιανουαρίου 1977, αποφαίνεται:

Εφόσον ο εργαζόμενος λαμβάνει σύνταξη δυνάμει της εθνικής μόνο νομοθεσίας, οι διατάξεις του κανονισμού 1408/71 δεν εμποδίζουν την πλήρη εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στον εργαζόμενο, περιλαμβανομένων των εθνικών αντισωρευτικών κανόνων, εξυπακουομένου ότι, αν η εφαρμογή αυτής της εθνικής νομοθεσίας αποδεικνύεται λιγότερο ευνοϊκή από την εφαρμογή του συστήματος συνυπολογισμού και αναλογικού επιμερισμού, εφαρμόζεται το σύστημα αυτό δυνάμει του άρθρου 46, παράγραφος 1 του κανονισμού 1408/71.

Κρίθηκε από το Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο στις 13 Οκτωβρίου 1977.

Kutscher Sørensen Bosco Donner

Mertens de Wilmars Pescatore Mackenzie Stuart

O'Keeffe Touffait

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 13 Οκτωβρίου 1977.

Ο γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher